

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ
2023

ΠΑΣΧΑΛΙΟ ΜΗΝΥΜΑ

2023

Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας
Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ
κ.κ. Δ Α Ν Ι Η Λ

Πρὸς τό πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας
Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί
Ὅσιώτατες Μοναχές

«Αὕτη ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος
ἀγαλλιασώμεθα καί εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ»
(Ψαλμοῦ ριζ', 24).

Ἡ νέτειλεν ἡ μεγάλη καί πανευφρόσυνος ἡμέρα τῆς ἐορτῆς
τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, «ἡ ἐορ-
τῇ τῶν ἐορτῶν, ἡ βασιλὶς καί κυρία», ἡ ἡμέρα τῆς νίκης
τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ μας κατὰ τῶν προαιώνιων ἐχθρῶν τοῦ
ἀνθρωπίνου γένους καί τῆς τυραννίας τῶν παθῶν.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἀναγνωρίζει, ὁμολογεῖ καί διακηρύτ-
τει τὴν εὐγνωμοσύνη της στὸν Λυτρωτὴ καί Σωτῆρα τοῦ
ἀνθρωπίνου γένους μέ τοὺς λόγους της:

«Οὐ γὰρ ἔφερες, Δέσποτα, διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου,
θεᾶσθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀν-
θρώπων, ἀλλ' ἤλθες καί ἔσωσας ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χά-
ριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν».

Αὕτη τὴν εὐγνωμοσύνη πανηγυρικὰ διατρανώνουμε οἱ πι-
στοί καθ' ἐκάστην Κυριακὴν εἰσαγωγικῶς, ὅταν τελοῦμε τό
μυστήριό τῆς θείας Εὐχαριστίας:

«Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν, ἄσωμεν τῷ ἀναστάντι ἐκ τάφου καὶ ἀρχηγῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν· καθελὼν γὰρ τῷ θανάτῳ τὸν θάνατον, τὸ νίκος ἔδωκεν ἡμῖν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος».

Μελετῶντες τὰ ἱερά κείμενα τῶν θεοφόρων πατέρων καὶ διδασκάλων διακρίνουμε τίς ἐξῆς διαστάσεις τῆς ἑορτῆς.

α'. Τὴν ἀνάμνηση

Κάθε χρόνο ἑορτάζουμε τὸν θάνατο, τὴν ταφή καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως μᾶς παραδίδεται ἀπὸ τοὺς ἁγίους Μαθητές καὶ Ἀποστόλους πού ἐζήσαν τό σωτήριο πάθος καὶ τὴν ἐνδοξὴ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ στὰ ἱερά εὐαγγέλια γενόμενοι αὐτόπτες μάρτυρες τῶν παθημάτων καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του.

Ὁ Κύριος πρὶν ἀναληφθεὶ ἐνδόξως στοὺς οὐρανοὺς παρήγγειλε στοὺς Μαθητές καὶ τοὺς Ἀποστόλους Του νὰ κηρύξουν σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη τὰ γεγονότα τοῦ Σταυροῦ τῆς Ταφῆς καὶ τῆς Ἀναστάσεώς Του λέγοντάς τους: «ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξεων α', 8).

Γι' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁμολογεῖ τὴν ἁγία ἐπιθυμία του: «τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ» (Πρὸς Φιλιππησίους γ', 10).

Δηλαδή: «Ὅ,τι ἐπιθυμῶ εἶναι νὰ γνωρίσω τὸν Χριστὸ καὶ τὴ δύναμιν τῆς Ἀναστάσεώς Του, νὰ μετὰσχῶ στὰ παθήματά Του ἀκολουθώντας Τον στὸν θάνατο, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ λάβω μέρος στὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν».

β'. Ἡ ἐβδομαδιαία ἑορτὴ

Πέραν δέ τῆς κατ' ἔτος ἑορτῆς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ Ἐκκλησία ἑορτάζει καὶ ὑμνολογεῖ τὰ θεία καὶ σωτήρια γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ σέ κάθε τελουμένη θεία Λειτουργία, ὅπως ὁ λειτουργὸς ἱερεὺς ἀναφέρει κατὰ τὴ φοβερὰ καὶ ἱερὴ ὥρα τῆς ἁγίας Ἀναφορᾶς, τῆς θείας ἱεουργίας, ὅταν προσφέρουμε τὰ ἀντί-

τυπα τοῦ Ἁγίου Σώματος καί τοῦ Τιμίου Αἵματος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ:

«Μεμνημένοι τοίνυν (Δέσποτα) τῆς σωτηρίου ταύτης ἐν-τολῆς καί πάντων τῶν ὑπέρ ἡμῶν γεγεννημένων, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Τάφου, τῆς τριημέρου Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρα-νοὺς Ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν Καθέδρας, τῆς δευτέρας καί ἐνδόξου πάλιν Παρουσίας. Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέ-ρομεν κατὰ πάντα καί διὰ πάντα».

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος προτρέπει τοὺς πιστοὺς νά μετέχουν στά Ἄχραντα Μυστήρια, συνιστώντας τους: «ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ» (Πρὸς Κορινθίους Α', ια', 26).

Δηλαδή: «Γιατί ὡσότου νά ἔρθει ὁ Κύριος, πάντοτε, ὅπο-τε τρῶτε αὐτό τό ψωμί καί πίνετε αὐτό τό ποτήριο, διακη-ρύττετε τὸν θάνατο τοῦ Κυρίου».

Κατὰ ταῦτα κάθε θεία Λειτουργία εἶναι Πάσχα γιὰ τοὺς πιστοὺς.

γ'. Ἡ οὐράνια πανήγυρη

«εὐφραίνεσθε, οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιášθω, ἡ γῆ»
(Ἡσαΐα μθ', 13)

Ἡ οὐράνια πανήγυρη καθ' ἣν ἐορτάζουμε τὴν ἀποβολή τοῦ διαβόλου ἀπὸ τὴν αἰώνια βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί τὴν ἀφαίρε-ση τῆς πονηρῆς ἐξουσίας του. Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός προφητικά προανήγγειλε: τὴν πτώση τῆς δαιμονικῆς ἐξουσίας στοὺς Μαθητὲς καί Ἀποστόλους Του, διαβεβαιώνοντάς τους, ὅτι: «ἐθεώρουν τὸν σατανᾶ ὡς ἄστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα» (Λουκᾶ ι', 18).

Δηλαδή: «Ἐγὼ ἔχω δεῖ τὸν σατανᾶ νά πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σάν ἄστραπὴ».

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης σέ ὄραμά του στὴν Ἀποκάλυψη φανερώνει, ὅτι οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι καί τὰ οὐράνια πνευματικά ὄντα χαίρονται διότι ἀπεβλήθη μέ τή Σταύρωση καί Ἀνάστα-στη τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ διά-βολος ἀπὸ τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ:

«καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν· ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ

ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός» (Ἀποκαλύψεως ιβ', 10).

Δηλαδή: «Κι ἄκουσα μία δυνατὴ φωνὴ στὸν οὐρανὸ νὰ λέει: «Ἐφτασε τώρα ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμη κι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μας κι ἡ ἐξουσία τοῦ Μεσσίας του. Διώχτηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν μας, πού τοὺς κατηγοροῦσε μέρα νύχτα μπροστὰ στὸν Θεό μας».

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ διάβολος καὶ ἡ πονηρία εἶναι ἓνας ἡττημένος ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ὁποίου ἡ δύναμη καὶ ἡ ἐξουσία καταπατήθη ἀπὸ τὸν σταυρωθέντα καὶ ἀναστάντα Κύριο.

δ'. Ἐσχατολογικὴ καὶ αἰώνια προσωπικὴ

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου ἔχει καὶ τὴν ἐσχατολογικὴ καὶ αἰώνια προοπτικὴ κατὰ τὴν ὁποία στὴν αἰωνιότητα ὁλόκληρος ὁ πνευματικὸς κόσμος θὰ χαίρεται καὶ θὰ ἐορτάζει αἰωνίως τὴ νίκη τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔνθα ἡχος καθαρὸς καὶ ἡ θεὰ τοῦ ἁρρήτου κάλλους τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θὰ ἀποτελεῖ πηγὴ θείας εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως. Ἡ ἐορτὴ αὐτὴ θὰ εἶναι ἄληκτη καὶ θὰ συμμετάσχουν σ' αὐτὴ ὅσοι καθαρίσθηκαν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἀναγεννήθηκαν μέ τὰ ἅγια μυστήρια, ὅπως ὁ Κύριος διακήρυξε στὸν νυκτερινὸ μαθητὴ καὶ ἐπισκέπτη Του Νικόδημο, καὶ στολίσθηκαν μέ τὴ δωρεὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος: «ἄμην ἄμην λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάννου γ', 5).

Δηλαδή: «Σὲ βεβαιῶνω πὼς ἂν κανεῖς δέ γεννηθεῖ ἀπὸ τὸ νερὸ κι ἀπὸ τὸ Πνεῦμα, δέν μπορεῖ νὰ μπεῖ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ».

ε'. Ἡ κοινωνία Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων

Ἐορτάζουμε καὶ χαироῦμαστε οἱ πιστοὶ κατὰ τὴν ἐορτὴ τοῦ Πάσχα καὶ γιὰ ἓνα ἀκόμη σημαντικὸ λόγο. Ἐπειδὴ μέ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐγκαινιάσθηκε ἡ κοινωνία Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, πού εἶχε διακοπεῖ μέ τὴ συμβουλὴ τοῦ διαβόλου στὸν Παράδεισο πού οἱ Πρωτόπλαστοι Ἀδὰμ καὶ Εὐὰ παρήκουσαν καὶ παρέβησαν τὴν ἐντολὴ Του. Αὐτὸ πού ἐπιτεύχθη ὅπως ὑπηγορεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «ἵνα ἡ ὁ Θεὸς

τὰ πάντα ἐν πᾶσιν» (Α΄ Πρὸς Κορινθίους ιε΄, 28). Δηλαδή: «Ὁ Θεὸς θὰ εἶναι τὰ πάντα γιὰ ὅλους».

Αὐτὴ τὴν κατοικία μεγαλοπρεπῶς καὶ ἱερῶς ἀναγγέλλει εὐφοροσύνως ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὴν Ἀποκάλυψη:

«καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγομένης· ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσκει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαὸς αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν ἔσται.» (Ἀποκαλύψεως κα΄, 3).

Δηλαδή: «Τότε ἄκουσα μία δυνατὴ φωνὴ ἀπ' τὸν οὐρανὸ νὰ λέει: «Τώρα πιά ἡ κατοικία τοῦ Θεοῦ εἶναι μαζί μέ τούς ἀνθρώπους. Θὰ κατοικήσει μαζί τους, κι αὐτοὶ θ' ἀποτελοῦν τὸν λαό του. Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς θὰ εἶναι μαζί τους».

Καμμία δύναμη δέν δύναται νὰ διασπάσει αὐτὴ τὴν ἐνότητα καὶ νὰ ἐπιφέρει τὸν χωρισμὸ τῶν πιστῶν ἀπὸ τὸν Κύριο μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό.

Αὐτὴ τὴν κοινωνία ἐξασφαλίζει ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας:

«Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων· ἀλληλουϊα· ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἁρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν καθαρὸν· τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστὶ» (Ἀποκαλύψεως ιθ΄, 6-8).

Δηλαδή: «Κι ἄκουσα κάτι σάν φωνή, ἀπὸ μεγάλο πλῆθος καὶ σάν βοή καταρράκτη καὶ σάν κρότο ἀπὸ δυνατές βροντές νὰ λέει: «Ἀλληλουϊα! Ὁ Κύριός μας, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτορας εἶναι πιά κυρίαρχος τοῦ κόσμου! Ἄς χαροῦμε, ἄς ἀναγαλλιάσουμε κι ἄς τὸν δοξάσουμε, γιατί ἔφτασε ἡ ὥρα γιὰ τὸν γάμο τοῦ Ἁρνίου κι ἡ νύφη στολίστηκε· τῆς δόθηκε γιὰ νὰ ντυθεῖ λινό καθάριο καὶ λαμπερό. Τό λινό θέλει νὰ δείξει τίς δίκαιες πράξεις τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ».

Πατέρες καὶ Ἀδελφοί

Χριστὸς Ἀνέστη ! Ἀληθῶς Ἀνέστη !

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμπττοῦ

Δανιὴλ